اقتصاد کلان

نباید سیاست مالی بر سیاست پولی سلطه پیدا کند

رییس کل بانک مرکزی با اشاره به رشد بیش از ۱۰ برابری تأمین مالی از طریق برات الکترونیکی و اوراق گام در سال جاری، گفت: بازار سرمایه باید سهم بیشتری در تأمین مالی اقتصاد داشته باشد و توسعه بازار بدهی و ابزارهای مالی می‌تواند به تأمین مالی تولید و تقویت سرمایه در گردش بنگاه‌ها کمک کند. عبدالناصر همتی روز (شنبه) در دومین همایش سالانه بازار سرمایه ایران، بااشاره به اهمیت معماری نظام مالی کشور اظهار کرد: آینده اقتصاد به کیفیت معماری نظام مالی، کارایی تخصیص سرمایه و تبدیل آن به سرمایه مولد بستگی دارد. بازار پول و بازار سرمایه را نباید دو حوزه مستقل از یکدیگر در نظر گرفت، چراکه کارکرد نهایی هر دو، تخصیص بهینه منابع و تأمین مالی رشد اقتصادی است.

رییس کل بانک مرکزی با اشاره به اهمیت ثبات پولی در فعالیت بنگاه‌های اقتصادی گفت: یکی از محورهای مهم در این زمینه، ثبات پولی است؛ چراکه در صورت وجود ثبات پولی، یک بنگاه می‌تواند هزینه‌های خود را برآورد و برای فعالیت‌های اقتصادی برنامه‌ریزی کند. همتی ادامه داد: ثبات مالی را نیز باید در زمان بروز شوک‌ها سنجید. در حال حاضر فشارهای بیرونی و نااطمینانی‌ها شرایط را دشوار کرده و برای برخی بنگاه‌ها کاهش تقاضا و فروش ایجاد شده است، اما روشن بودن تصمیمات دولت و قواعد داخلی می‌تواند به بنگاه‌ها برای برنامه‌ریزی اطمینان بدهد.

وی با اشاره به تأثیر تغییر نرخ سود بر فعالیت‌های اقتصادی اظهار کرد: شرایط اعتباری بر سرمایه در گردش بنگاه‌ها تأثیر می‌گذارد و شناخت این ارتباطات به بانک مرکزی نیز کمک می‌کند. در این میان، بازار بدهی نقش مهمی دارد و سرمایه‌گذار می‌تواند بازده اوراق شرکتی را با اوراق دولتی مقایسه کند تا مشخص شود آیا ریسک سرمایه‌گذاری در اوراق شرکتی به‌درستی جبران می‌شود یا خیر. رییس کل بانک مرکزی توسعه بازار بدهی را عاملی برای بهبود قیمت‌گذاری و شناخت بهتر آثار سیاست پولی دانست و افزود: در حال حاضر هماهنگی خوبی میان وزارت اقتصاد و بانک مرکزی در زمینه انتشار اوراق وجود دارد. یکی از گره‌های اصلی در این زمینه با همکاری بازار پول و بازار سرمایه باز شده و این همکاری می‌تواند مسیر تأمین مالی تولید را روان‌تر کند.

■ نباید اجازه دهیم سیاست مالی بر سیاست پولی سلطه پیدا کند

همتی بابیان اینکه انتشار اوراق به تأمین مالی شفاف‌تر دولت کمک می‌کند، تصریح کرد: نباید اجازه دهیم سیاست مالی بر سیاست پولی سلطه پیدا کند و تلاش شده است این اتفاق به حداقل برسد.

وی با تأکید بر ضرورت اصلاح رویکردهای تأمین مالی در شبکه بانکی گفت: در شبکه بانکی باید توان بازپرداخت، مبنای اعتباردهی قرار گیرد. همچنین بازار سرمایه باید سهم بیشتری از تأمین مالی داشته باشد و تمرکز بانک مرکزی نیز باید به سمت تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌ها حرکت کند. رییس کل بانک مرکزی با اشاره به ظرفیت بازار سرمایه در تأمین مالی طرح‌های اقتصادی اظهار کرد: بازار سرمایه می‌تواند از طریق عرضه سهام جدید، منابع مورد نیاز طرح‌ها را تأمین کند. در حوزه سرمایه در گردش نیز زمینه همکاری میان بازار پول و بازار سرمایه وجود دارد.

همتی در ادامه با اشاره به عملکرد ابزارهای تأمین مالی زنجیره‌ای گفت: در هفت ماه سال گذشته، از طریق برات الکترونیکی و اوراق گام در مجموع ۴۵ همت تأمین مالی انجام شده بود، اما این رقم در سال جاری تاکنون به ۵۰۰ همت رسیده که بیش از ۱۰ برابر رشد داشته است. وی این ابزارها را ظرفیت مهمی برای تأمین مالی اقتصاد دانست و افزود: این ابزارها می‌توانند بخش مهمی از نیازهای تأمین مالی را پوشش دهند. زمانی که سرمایه‌گذاران اوراق شرکتی را خریداری می‌کنند، منابع مورد نیاز از بازار سرمایه تأمین می‌شود.

رییس کل بانک مرکزی با اشاره به تفاوت روش‌های تأمین مالی از طریق سهام و اوراق بدهی اظهار کرد: تأمین مالی از طریق سهام موجب توسعه بازار سرمایه می‌شود و در عین حال مشخص می‌کند که چه میزان پذیرش ریسک در اقتصاد وجود دارد.

همتی با تأکید دوباره بر ضرورت ثبات پولی برای فعالیت بنگاه‌ها گفت: ثبات پولی به بنگاه‌ها امکان برنامه‌ریزی می‌دهد و با تبادل اطلاعات و همکاری میان نهادهای مرتبط می‌توان انتشار اوراق و توسعه ابزارهای مالی را با کیفیت بهتری پیش برد. وی در بخش پایانی سخنان خود با اشاره به فضاسازی رسانه‌ای علیه اقتصاد ایران اظهار کرد: امریکایی‌ها دیدند که در اقتصاد حقیقی کاری نمی‌توانند انجام دهند و اکنون با استفاده از هوش مصنوعی، ویدئوهایی ساخته‌اند که در آن ادعا می‌شود اقتصاد ایران ورشکسته شده است، اما این اقدامات نیز فایده‌ای ندارد. مردم ما ایستاده‌اند و دولت نیز ایستاده است و ملت ایران قطعاً پیروز خواهد شد.

■ ایران مصمم به تکمیل موارد باقی‌مانده برنامه اقدام FATF است

هادی خانی - معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی - در چهل‌وپنجمین اجلاس گروه منطقه‌ای اوراسیا در مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در دوشنبه، پایتخت تاجیکستان از دبیرخانه و کشورهای عضو گروه اوراسیا برای همکاری‌های فنی با ایران، این حمایت‌ها را در تقویت چارچوب و اصلاحات کشور در حوزه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم موثر دانست.

دبیر شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم با اشاره به چالش‌های ویژه جنگ تحمیلی بر ظرفیت‌های نهادی ایران تصریح کرد: با این وجود تعهد ایران به مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم پابرجاست و مصمم هستیم که سیستم مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم خود را تقویت و به تعهدات بین‌المللی خود عمل کنیم و موارد باقی‌مانده از برنامه اقدام FATF را برای تسهیل حذف ایران از فهرست کشورهای پرخطر تکمیل کنیم. رییس مرکز اطلاعات مالی، مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را یک اولویت ملی برای ایران دانست و تصویب کنوانسیون‌های پالرمو و مقابله با تأمین مالی تروریسم (CFT) در سال گذشته، اصلاح آیین‌نامه اجرایی مبارزه با تأمین مالی تروریسم با هدف هم‌سویی با استانداردهای بین‌المللی از جمله در زمینه تحریم‌های مالی هدفمند و ارتقای دو مورد دیگر از برنامه اقدام FATF در آخرین ارزیابی گروه بررسی همکاری‌های بین‌المللی (ICRG) را از جمله اقدامات و پیشرفت‌های ایران برشمرد. وی این اقدامات را نشانه تداوم روند اصلاحات در ایران دانست و بر اهمیت تعامل فنی مستمر و ظرفیت‌سازی تأکید کرد.

مدنی‌زاده از نقشه دولت برای بازسازی اقتصاد می‌گوید

برنامه کاهش تورم به کانال ۴۰ درصد

وزیر اقتصاد از کاهش سرعت رشد نقدینگی و نصف شدن رشد ماهانه قیمت‌ها خبر داده و وعده داده است تورم نقطه‌به‌نقطه طی شش تا ۹ ماه آینده به کانال ۴۰ درصد بازگردد. سیدعلی مدنی‌زاده در کنار ترسیم این هدف، از برنامه دولت برای کاهش تورم به کانال ۳۰ درصد، حفظ جریان تجارت در شرایط محدودیت مسیرهای دریایی، حمایت از بنگاه‌های آسیب‌دیده، جلوگیری از تعدیل نیروی کار و اصلاح بازار سرمایه سخن گفته است؛ مجموعه‌ای از وعده‌ها و آمارها که قرار است تصویری از تلاش دولت برای عبور از فشارهای اقتصادی و بازگرداندن ثبات به اقتصاد ارایه دهد. مهم‌ترین بخش اظهارات اخیر وزیر امور اقتصادی و دارایی، وعده کاهش تورم در یک بازه زمانی مشخص است؛ هدفی که در صورت تحقق می‌تواند یکی از مهم‌ترین تغییرات در وضعیت اقتصادی خانوارها و بنگاه‌های تولیدی باشد. تورم بالا در سال‌های گذشته قدرت خرید خانوارها را کاهش داده و برنامه‌ریزی اقتصادی را برای فعالان بازار دشوار کرده است. در چنین شرایطی، اعلام یک هدف زمانی برای کاهش تورم، بیش از هر چیز با این پرسش همراه است که دولت با چه ابزارهایی و در چه بازه‌ای می‌تواند روند افزایش قیمت‌ها را کنترل کند.

سیدعلی مدنی‌زاده در گفت‌وگوی ویژه خبری با اشاره به اقدامات دولت برای کنترل رشد نقدینگی و مهار تورم اظهار کرد: «طی چهار ماه گذشته اتفاقات مثبتی در این زمینه رخ داده و برخلاف پیش‌بینی‌هایی که از افزایش شدید رشد نقدینگی و حتی رسیدن آن به ارقام ۶۰ تا ۷۰ درصد حکایت داشت، این شاخص کنترل شده و رشد ماهانه نقدینگی به‌شدت کاهش یافته است.» وزیر اقتصاد درباره هدف‌گذاری دولت برای مهار تورم نیز گفت: «با برنامه‌ای که تدوین و هدف‌گذاری شده، تلاش می‌کنیم تورم را ابتدا به کانال ۴۰ درصد و پس از آن به کانال ۳۰ درصد بازگردانیم.»

مدنی‌زاده با اشاره به تفاوت میان تورم سالانه و رشد قیمت‌ها در بازه‌های کوتاه‌تر، وضعیت رشد ماهانه قیمت‌ها را یکی از نشانه‌های تغییر روند دانست و اظهار کرد: «وقتی تورم به ۸۰ درصد می‌رسد، به این معناست که سبد مصرفی خانوار به‌طور متوسط با چنین افزایشی مواجه شده است؛ البته ممکن است قیمت برخی کالاها ۱۵۰ درصد و برخی دیگر ۴۰ درصد افزایش یافته باشد. در حال حاضر رشد ماهانه سبد مصرفی خانوار به‌طور متوسط حدود چهار درصد است، در حالی که پیش از این با رشد ماهانه هشت درصدی مواجه بودیم و توانسته‌ایم این رقم را به نصف کاهش دهیم و امیدواریم در ماه‌های آینده نیز روند کاهشی آن ادامه پیدا کند.»

او در ادامه، زمان‌بندی مشخص‌تری برای هدف دولت اعلام کرد: «برآورد دولت، بازگشت تورم نقطه‌به‌نقطه به کانال ۴۰ درصد طی شش تا ۹ ماه آینده است.» وزیر اقتصاد البته تحقق این هدف را وابسته به شرایط اقتصادی و تحولات پیش‌رو دانست و تأکید کرد: «البته تحقق این هدف به شرایط اقتصادی و تحولات پیش‌رو نیز بستگی دارد.»

مدنی‌زاده همچنین با اشاره به هماهنگی سیاست‌های دولت و بانک مرکزی گفت: «سیاست‌های مربوط به کنترل تورم با هماهنگی بانک مرکزی دنبال می‌شود و پیش‌بینی‌های دقیق‌تر در این زمینه از سوی مسوولان بانک مرکزی اعلام خواهد شد.» او درباره احتمال اثرگذاری تحولات پیش‌بینی نشده بر برنامه دولت نیز تصریح کرد: «اگر روند فعلی ادامه پیدا کند، امیدواریم در بازه زمانی پیش‌بینی‌شده به کانال ۴۰ درصد بازگردیم؛ البته بروز شوک‌های منفی می‌تواند تحقق این هدف را به تأخیر بیندازد و در مقابل، تحولات مثبت ممکن است این روند را تسریع کند. هدف‌گذاری دولت، بازگشت هرچه سریع‌تر تورم به زیر ۴۰ درصد و پس از آن حرکت به سمت کانال ۳۰ درصد است.»

این اظهارات نشان می‌دهد دولت برای کاهش تورم، ابتدا بر مهار رشد نقدینگی و کاهش سرعت افزایش ماهانه قیمت‌ها تکیه کرده است. با این حال، بازگشت تورم نقطه‌به‌نقطه به کانال ۴۰ درصد و سپس حرکت به سمت کانال ۳۰ درصد، دو هدف جداگانه‌اند که تحقق آنها به تداوم روند کاهشی و جلوگیری از بروز شوک‌های جدید بستگی دارد. وزیر اقتصاد در همایش سالانه بازار سرمایه نیز تأکید کرده است که ثبات اقتصادی در نهایت زمانی محقق می‌شود که تورم در کانال تک‌رقمی قرار بگیرد؛ هدفی بلندمدت‌تر که فاصله آن با وضعیت فعلی همچنان قابل توجه است.

◄ تجارت خارجی کاهش افت از ۴۰ به ۲۰ درصد

یکی دیگر از محورهای اصلی سخنان وزیر اقتصاد، حفظ جریان تجارت خارجی در شرایط محدودیت مسیرهای تجاری کشور است. به گفته مدنی‌زاده، در ابتدای دوره محاصره، حجم تجارت کشور به‌شدت کاهش یافت و در برخی بخش‌ها افتی نزدیک به ۴۰ درصد را تجربه کرد. دولت در ماه‌های بعد تلاش کرده است با دیپلماسی اقتصادی، استفاده از مسیرهای جایگزین و اصلاح فرآیندهای گمرکی، بخشی از این افت را جبران کند. مدنی‌زاده در این باره اظهار کرد: «با اقدامات انجام‌شده طی دو تا سه ماه گذشته، این میزان کاهش به حدود ۲۰ درصد رسیده است.»

وزیر اقتصاد درباره چشم‌انداز تجارت خارجی نیز ابراز امیدواری کرد که با ادامه روند فعلی، وضعیت تجارت کشور تا پایان سال به شرایط مطلوب‌تری برسد. او در عین حال تأکید کرد: «جبران کامل این آثار در چهار ماه امکان‌پذیر نیست» و افزود: «امیدواریم طی شش ماه آینده بتوانیم بخش عمده خسارات و افت تجارت ایجادشده را جبران کنیم.»

یکی از دشواری‌های اصلی در این مسیر، تغییر ترکیب مسیرهای تجاری کشور بوده است. مدنی‌زاده با اشاره به وابستگی بالای تجارت به مسیرهای دریایی جنوب گفت: «پیش از این حدود ۸۰ درصد تجارت کشور از مسیرهای دریایی جنوب انجام می‌شد، اما با محدودیت‌های ایجادشده در این مسیر، بخش قابل توجهی از فشار صادرات و واردات به مرزهای زمینی شمال، شرق و غرب و همچنین مسیرهای دریای خزر منتقل شد.» این جابه‌جایی، به‌ویژه با توجه به ظرفیت محدود برخی پایانه‌های مرزی، افزایش تردد کامیون‌ها و شکل‌گیری صف‌های طولانی را به همراه داشت. وزیر اقتصاد با اشاره به اقدامات سه ماه گذشته برای تسهیل تجارت زمینی، از بهبود وضعیت برخی مرزها خبر داد و گفت: «طبق آخرین آمار، صف کامیون‌ها در مرز دوغارون به صفر رسیده و حدود ۱۴۰۰ کامیون صادراتی از این مرز عبور کرده‌اند.» او همچنین از بهبود فعالیت در مرزهای سرخس، ریمدان در مرز پاکستان و مرزهای شمال‌غربی خبر داد و با اشاره به افزایش استفاده از مسیرهای جایگزین حمل‌ونقل کالا اظهار کرد: «حجم تجارت ریلی کشور چندین برابر شده و تجارت از مسیر دریای خزر نیز رشد قابل توجهی داشته است که آمار دقیق آن از سوی سازمان بنادر و دریانوردی اعلام خواهد شد.»

◄ حمایت از اشتغال تسهیلات برای ۹ هزار بنگاه

حفظ اشتغال و جلوگیری از تعطیلی بنگاه‌های اقتصادی، بخش دیگری از برنامه‌هایی است که وزیر اقتصاد به آن اشاره کرده است. در شرایطی که محدودیت‌های تجاری و افزایش هزینه‌های فعالیت اقتصادی می‌تواند بنگاه‌ها را با کمبود نقدینگی مواجه کند، دولت تلاش کرده است از ظرفیت تسهیلات حمایتی برای جلوگیری از تعدیل نیروی کار استفاده کند.

مدنی‌زاده با اشاره به تسهیلات تبصره ۱۸ قانون بودجه و حساب عدالت و پیشرفت اظهار کرد: «تاکنون حدود ۹ هزار بنگاه اقتصادی از این ظرفیت بهره‌مند شده‌اند و نزدیک به ۸۵۰۰ میلیارد تومان تسهیلات سرمایه در اختیار آنها قرار گرفته است.» به گفته وزیر اقتصاد، این تسهیلات به حفظ اشتغال بیش از ۳۰۰ هزار نفر کمک کرده است؛ افرادی که به گفته او در معرض از دست دادن شغل خود بودند. مدنی‌زاده همچنین از آغاز دور جدید ثبت‌نام برای دریافت این تسهیلات خبر داد و تأکید کرد که پرداخت منابع حمایتی مشروط به حفظ نیروی کار بنگاه‌هاست. این شرط نشان می‌دهد هدف اصلی برنامه، تأمین نقدینگی برای استمرار فعالیت واحدهای اقتصادی و جلوگیری از تعدیل نیروی انسانی است. با این حال، اثربخشی این حمایت‌ها به تداوم فعالیت بنگاه‌ها و توان آنها برای بازگشت به شرایط عادی تولید و فروش وابسته خواهد بود.

◄ جبران خسارت بنگاه‌های آسیب‌دیده ۶۰ هزار میلیارد تومان حمایت

وزیر اقتصاد در بخش دیگری از سخنان خود به حمایت از واحدهایی پرداخت که به‌صورت مستقیم از جنگ آسیب دیده‌اند. به گفته او، بنگاه‌های آسیب‌دیده بر اساس میزان خسارت و نیاز مالی دسته‌بندی شده‌اند تا حمایت متناسب با شرایط هر گروه انجام شود. مدنی‌زاده درباره واحدهایی که خسارت آنها کمتر از یک میلیارد تومان بوده، از هماهنگی با بنیاد برکت برای رسیدگی به وضعیت آنها خبر داد. واحدهایی که برای جبران خسارت به یک تا ۱۰ میلیارد تومان منابع نیاز داشته‌اند نیز به مسیر دریافت تسهیلات معرفی شده‌اند. او درباره بنگاه‌هایی که نیاز مالی آنها بین ۱۰ میلیارد تا یک‌هزار میلیارد تومان بوده است، گفت: «در این بخش، نزدیک به ۴۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات یا تعهدات برای جبران خسارت‌ها در نظر گرفته شده است.»

وزیر اقتصاد همچنین درباره بنگاه‌های بزرگ‌تر اظهار کرد: «در این بخش ۷۶ بنگاه به‌صورت ویژه شناسایی شدند و برای هر یک برنامه مشخصی تدوین شده است.» به گفته مدنی‌زاده، تاکنون بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان برای این بنگاه‌ها پرداخت شده و حمایت‌ها ادامه خواهد داشت.

در کنار تسهیلات، بخشودگی و تقسیط مالیات نیز از جمله ابزارهایی است که برای کاهش فشار بر واحدهای آسیب‌دیده در نظر گرفته شده است. مجموع حمایت‌های اعلام‌شده در این بخش، در حدود ۶۰ هزار میلیارد تومان است، رقمی که قرار است به بازسازی ظرفیت فعالیت بنگاه‌ها و جبران بخشی از خسارات وارد شده کمک کند.

◄ گمرک؛ هدف‌گذاری کاهش زمان ترخیص از ۱۶ روز به سه روز

تسهیل تجارت تنها به تغییر مسیرهای حمل‌ونقل محدود نمی‌شود و کاهش زمان توقف کالا در گمرکات نیز از موضوعاتی است که وزیر اقتصاد بر آن تأکید کرده است. طولانی شدن تشریفات گمرکی می‌تواند هزینه واردات مواد اولیه و کالاهای اساسی را افزایش دهد و جریان تأمین نیازهای تولید و مصرف را با اختلال مواجه کند. مدنی‌زاده درباره اجرای طرح حمل یکسره کالا اظهار کرد: «هدف از اجرای این طرح، تبدیل مرزها از محل توقف و رسوب کالا به مسیر عبور و انتقال سریع محموله‌هاست.» او افزود: «در همین راستا، برنامه‌ریزی شده زمان تشریفات گمرکی از میانگین ۱۶ روز به سه روز کاهش یابد.» وزیر اقتصاد همچنین درباره وضعیت فعلی ترخیص کالا گفت: «در حال حاضر تشریفات گمرکی کالاها در مسیر قرمز به‌طور متوسط به ۷۳ ساعت رسیده است و کالاهای اساسی دارای مجوز نیز در برخی موارد ظرف یک ساعت ترخیص می‌شوند.» این هدف‌گذاری در صورت اجرای کامل می‌تواند زمان و هزینه تجارت را کاهش دهد و به بهبود دسترسی تولیدکنندگان به مواد اولیه و واردکنندگان به کالاهای مورد نیاز کمک کند.

◄ مالیات؛ رشد وصول و افزایش استرداد به مودیان

در حوزه درآمدهای مالیاتی، وزیر اقتصاد از افزایش وصول مالیات در آبان‌ماه خبر داد. مدنی‌زاده گفت: «میزان وصول مالیات کشور در آبان‌ماه به ۳۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۷۰ درصد رشد داشته است.» او همچنین به افزایش مشارکت مردم در طرح نشان‌دار کردن مالیات اشاره کرد و گفت: «امسال حدود ۵۰۰ هزار نفر در این طرح مشارکت کردند و با انتخاب محل هزینه کرد مالیات خود، در تأمین مالی ۲۸۳ پروژه مشارکت داشتند.» به گفته او، حدود ۹۰۰ مدرسه نیز از جمله پروژه‌هایی بوده‌اند که تأمین مالی آنها با مشارکت مودیان مالیاتی دنبال شده است. در کنار افزایش وصول، استرداد مالیاتی نیز یکی از محورهای مورد اشاره وزیر اقتصاد بود. مدنی‌زاده اظهار کرد: «میزان استرداد مالیاتی با رشد ۹۱ درصدی به ۵۳ هزار میلیارد تومان رسیده است.» او همچنین از کاهش زمان بازپرداخت استرداد مالیاتی از حدود دو سال به دو ماه خبر داد و گفت هدف‌گذاری وزارت اقتصاد این است که این زمان به کمتر از ۱۰ روز برسد. تعیین تکلیف حدود ۲۰۰ هزار درخواست معطل‌مانده صدور مجوز کسب‌وکار نیز از دیگر اقداماتی بود که وزیر اقتصاد به آن اشاره کرد. به گفته او، فرایند صدور خودکار مجوزهای کسب‌وکار از زمستان بار دیگر آغاز خواهد شد.

◄ بازار سرمایه؛ اصلاح ساختار و وعده حذف دامنه نوسان

مدنی‌زاده در دومین همایش سالانه بازار سرمایه ایران، رشد اقتصادی را وابسته به دو عامل تشکیل سرمایه و افزایش بهره‌وری دانست. از نگاه او، بازار سرمایه باید نقش پررنگ‌تری در تأمین مالی طرح‌های تولیدی و پیشران اقتصادی داشته باشد و مداخلات دولتی در بازارها نیز باید کاهش پیدا کند. وزیر اقتصاد با اشاره به برنامه آغاز به کار صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی در آینده نزدیک گفت: «سعی داریم همه انواع مداخلات دولت را در بازار برطرف کنیم.» او همچنین حذف دامنه نوسان را از برنامه‌های پیش روی بازار سرمایه دانست، اما اجرای آن را به بازگشت ثبات اقتصادی مشروط کرد. مدنی‌زاده در این باره اظهار کرد: «حذف دامنه نوسان نیازمند تدابیر و مقدماتی است، اما برنامه ما این است که در صورت رسیدن به ثبات، این اقدام را انجام دهیم تا بازار بتواند سیگنال دهنده ارزش واقعی شرکت‌ها باشد.» او همچنین درباره قیمت‌گذاری دستوری گفت: «قرار است بسیاری از قیمت‌گذاری‌های دستوری از مدار خارج شود.» آزادسازی فرآیند صادرات و تجارت نیز از دیگر محورهایی بود که وزیر اقتصاد آن را در راستای کمک به فعالیت اقتصادی و تشکیل سرمایه عنوان کرد. در حوزه تأمین مالی، مدنی‌زاده از اجرای طرح رویش و صندوق‌های سرمایه‌گذاری ارزی با همکاری بانک مرکزی سخن گفت؛ برنامه‌ای که به گفته او با هدف بازگرداندن منابع خارج‌شده از چرخه اقتصاد و هدایت آنها به سمت تولید دنبال شده است. او همچنین از تأمین مالی طرح‌های پیشران و توسعه‌ای و شناسایی طرح‌های ارزآور خبر داد.

ادامه در صفحه ۳

پزشکیان در همایش سالانه بازار سرمایه ایران:

مشکلات را از مسیر تولید و بازار بر می داریم

رییس جمهوری بابیان اینکه عبور از شرایط فعلی باوحدت امکان‌پذیر است، تاکید کرد: باید مقابل گردن کلفت‌های دنیا که دنبال تکه‌تکه کردن ایران هستند بایستیم و مشت محکمی بر دهان یاوه‌گویان بزنیم و این مهم با وحدت محقق می‌شود، نه اختلاف و دعوا. وقتی رهبر انقلاب تصمیمی می‌گیرند، مجلس قانونی تصویب و دولت مقرراتی تنظیم می‌کند، همه باید برای اجرای آن کمک کنیم.

مسعود پزشکیان روز (شنبه ۳۰ آبان) در همایش سالانه بازار سرمایه ایران با بیان اینکه کشور در گیر جنگی نابرابر و ناعادلانه است تصریح کرد: واقعیت این است که در جنگ هستیم؛ جنگی نابرابر و ناعادلانه که در آن گروهی قلدر، ستمگر و زورگو قصد داشتند ایران ما را ساقط کنند، اما مردم اجازه ندادند و نیروهای امنیتی و نظامی ما نیز با قدرت پاسخ دادند. پزشکیان ادامه داد: سرمایه‌گذاران، تولیدکنندگان و فعالان بازار نیز به گونه‌ای بازار را مدیریت کردند که دشمن ناامید شد؛ تصور دشمن این بود باید در کشور قحطی ایجاد شود، کالا در بازار پیدا نشود و چرخ تولید از حرکت بایستد، اما امروز شاهدیم کالا در بازار وجود دارد و چرخه تولید همچنان در حال فعالیت است. وی با قدردانی از اقدامات فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان افزود: شما در جنگی خاموش قرار دارید که به مراتب سخت‌تر از جنگی است که در آن موشک پرتاب می‌شود و تخریب ایجاد می‌کند. جنگ اقتصادی ساده نیست و شما با دشواری‌های آن دست‌وپنجه نرم می‌کنید.

◄ تلاش برای جلوگیری از قطع انرژی واحدهای تولیدی

رییس جمهوری بااشاره به اقدامات دولت برای تأمین انرژی مورد نیاز بخش تولید اظهار کرد: آنچه در قدم نخست می‌توانیم انجام دهیم، این است که تلاش کنیم انرژی، گاز، برق و سایر انرژی‌های مورد نیاز تولید به گونه‌ای تأمین شود که با قطع آن مواجه نشویم.

پزشکیان با اشاره به مشکلات ناترازی انرژی و آسیب‌های ناشی از حملات به زیرساخت‌های گازی ایران گفت: پیش از این نیز با ناترازی انرژی مواجه بودیم و اکنون با حمله به زیرساخت‌های گازی کشور، این ناترازی تشدید شده است؛ بنابراین انتظار می‌رود در فصل زمستان با مشکلاتی مواجه شویم. وی افزود: در حال برنامه‌ریزی و طراحی هستیم تا ان‌شاءالله در زمستان با مشکل مواجه نشویم و بتوانیم انرژی مورد نیاز بخش‌های مختلف را تأمین کنیم. اگر با کمبود انرژی مواجه شدیم، باید صنعت و تولید آخرین بخشی باشند که محدودیت انرژی برای آنها اعمال می‌شود، نه نخستین بخشی که برق یا گاز آن قطع می‌شود.

◄ بنگاه‌های زیان‌ده دولتی باید تعیین تکلیف شوند

پزشکیان در بخشی دیگر از سخنانش با اشاره به ضرورت افزایش بهره‌وری در بنگاه‌های اقتصادی اظهار کرد: مجموعه‌ای از شرکت‌ها داریم که بخش عمده‌اش متعلق به بانک‌ها، وزارتخانه‌ها، سازمان تأمین اجتماعی، دولت و صندوق‌های بازنشستگی هستند و برخی از این شرکت‌ها زیان‌ده هستند. سوال این است که چرا باید اجازه دهیم این مجموعه‌ها ضرر بدهند و چگونه باید آنها را مدیریت کنیم تا این روند ادامه پیدا نکند؟ وی در ادامه اظهار کرد: اگر یک سیستم زیان‌ده است، باید در آن را ببندیم. قرار نیست یک بنگاه زیان بدهد و ما از محل منابع دیگر پول برداریم و به آن اختصاص دهیم و در نهایت کسری ایجاد شود. بخشی از کسری‌های ما ناشی از سوءمدیریت‌هاست.

رییس جمهوری با اشاره به برگزاری جلساتی برای بررسی وضعیت بنگاه‌های اقتصادی زیان‌ده تصریح کرد: در این زمینه با مدیران و مسوولان این مجموعه‌ها جلسه گذاشته‌ایم. برخی می‌گویند ۲۱۰ همت زیان مربوط به یک مجموعه و ۱۹۰ همت مربوط به مجموعه دیگری است. باید دور هم بنشینیم و ببینیم مشکل کجاست. وقتی بنگاهی را اداره می‌کنم، چرا باید زیان بدهد؟ باید برای این سوال پاسخ داشته باشیم و نمی‌توانیم همین‌طور به مسیر فعلی ادامه دهیم. پزشکیان ادامه داد: وقتی می‌گوییم پول چاپ نکنیم، اما از طرف دیگر بنگاه‌ها زیان می‌دهند، باید مشخص کنیم منابع جبران این زیان از کجا تأمین می‌شود. در نهایت دولت باید این هزینه‌ها را پرداخت کند و این هزینه‌ها به کسری بودجه تبدیل می‌شود. بنابراین باید تکلیف شرکت‌ها و بنگاه‌هایی که تحت مدیریت یا مشارکت ما هستند و زیان می‌دهند، روشن شود. وی تأکید کرد: اگر مدیری توان اداره یک مجموعه را ندارد، باید کنار برود و فرد دیگری مسوولیت را بر عهده بگیرد. وقتی مدیری نمی‌تواند مجموعه‌ای را اداره کند، چرا باید فوق‌العاده مدیریت و پاداش پایان سال دریافت کند، در حالی که مجموعه تحت مدیریت او زیان‌ده است؟ تا زمانی که بنگاه زیان می‌دهد، پرداخت فوق‌العاده مدیریت چه توجیهی دارد؟ این موضوع نیز از مسائلی است که باید اصلاح شود. رییس جمهوری یادآور شد: ما هستیم این وضعیت را اصلاح کنیم؛ چراکه بخشی از مشکلات از همین جا ناشی می‌شود. بنگاه‌هایی که زیان‌ده هستند یا باید تعطیل شوند یا اگر قرار است به فعالیت خود ادامه دهند، باید بهره‌ور باشند. در این زمینه باید با همکارانمان در حوزه اقتصاد و دولت بنشینیم و درباره وضعیت این مجموعه‌ها تصمیم‌گیری کنیم.

◄ قیمت‌گذاری دستوری نباید به توقف تولید منجر شود

پزشکیان با اشاره به موضوع قیمت‌گذاری کالاها و خدمات اظهار کرد: در بحث قیمت‌گذاری، طبیعتاً نمی‌توانیم کالایی را که تولیدکننده با قیمت ۱۰ تومان تولید می‌کند، به زور وادار کنیم تا با قیمت ۸ تومان بفروشد؛ در این صورت تولیدکننده دیگر تولید نخواهد کرد و نتیجه آن تخریب روند تولید خواهد بود. از سوی دیگر، نمی‌توانیم بازار را به گونه‌ای رها کنیم که تولیدکننده کالایی را با قیمت ۱۰ تومان تولید کند و آن را ۳۰ تومان بفروشد. بنابراین باید مدیریت مناسبی در بازار وجود داشته باشد. ما نباید قیمت‌گذاری دستوری انجام دهیم، اما باید حاشیه سود معقولی برای تولیدکننده در نظر گرفته شود. رییس جمهوری ادامه داد: این به معنای آن نیست که اگر اجازه دادیم تولیدکننده حاشیه سود داشته باشد، بتواند هر قیمتی که خواست تعیین کند و هر کاری که می‌خواهد انجام دهد. بازار نیز باید مدیریت شود تا بتوانیم شرایط را به‌درستی کنترل کنیم.

وی با بیان اینکه دولت تلاش می‌کند از قیمت‌گذاری دستوری پرهیز کند، گفت: مجلس نیز قانونی در این زمینه نوشته است که فکر می‌کنم بر اساس آن نباید قیمت‌گذاری دستوری انجام شود. ما مصمم هستیم این کار را انجام ندهیم، اما معنای آن این نیست که بازار را رها کنیم تا هر کسی به هر شکلی که خواست قیمت‌ها را افزایش دهد.

◄ آمادگی دولت برای اصلاح مقررات مخل تولید و کسب‌وکار

پزشکیان در بخش دیگری از سخنانش با تأکید بر ضرورت تعامل دولت با فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان اظهار کرد: کار دیگری که می‌توانیم با یکدیگر انجام دهیم این است که دست به دست هم بدهیم و درباره مقررات و قوانین موجود گفت‌وگو کنیم. ما در دولت حضور نداریم که برای شما مشکل ایجاد کنیم، بلکه در اینجا هستیم تا مشکلات را از سر راه شما برداریم تا بتوانید با قدرت در برابر تهاجمات بایستید و مشکلات کشور را حل کنید. اگر در هر بخشی مقرراتی که نوشته‌ایم نیاز به تغییر داشته باشد، آمادگی داریم با همکاری اتاق بازرگانی و تولیدکنندگان آن را اصلاح کنیم. آماده‌ایم جلساتی برگزار کنیم، گفت‌وگو کنیم و مشکلات را برطرف کنیم. هر مقرراتی که برای بازار و تولیدکنندگان مشکل ایجاد کند، آمادگی داریم آن را حذف یا اصلاح کنیم. هدف ما این است که موانع از مسیر فعالیت تولیدکنندگان برداشته شود. رییس جمهوری در ادامه با اشاره به ضرورت توجه به عدالت در توزیع منابع و امکانات گفت: واقعیت این است که پول هر جا تخصیص پیدا کند، توسعه نیز در همان جا شکل می‌گیرد. این قاعده‌ای است که من می‌فهمم؛ هر جا پول بدهیم و منابع را به آنجا اختصاص دهیم، توسعه در همان منطقه اتفاق می‌افتد و هر جا منابع اختصاص ندهیم، آن منطقه به‌طور طبیعی عقب می‌ماند. وی افزود: امروز منابع از مناطق مختلف و حتی استان‌ها جمع‌آوری و در تهران تخصیص داده می‌شود. در تهران و شهرهای بزرگی مانند کرج و قزوین توسعه ایجاد می‌کنیم، اما در مناطق حاشیه‌ای و استان‌های مرزی، شرایط تورمی حتی بدتر از تهران و شهرهایی مانند تبریز است. نتیجه چنین رویکردی این می‌شود که مردم آن مناطق برای برخورداری از امکانات و فرصت‌های بهتر، از محل زندگی خود مهاجرت می‌کنند و به حاشیه تهران، تبریز و مشهد می‌آیند. اگر قرار است توسعه‌ای بر اساس عدالت ایجاد کنیم، باید مشخص شود منابع را چگونه و به چه مناطقی اختصاص دهیم و کیفیت و نحوه تخصیص تسهیلات چگونه باشد. پزشکیان با تأکید بر نقش متخصصان و سیاست‌گذاران در اصلاح این روند اظهار کرد: اگر فردی در یک استان درآمد کمتر و امکانات محدودتری داشته باشد، اما با آمدن به تهران بتواند ارتقا پیدا کند، پست بگیرد و به جایگاه و موقعیت بهتری برسد، باید پرسید آیا این همان عدالتی است که در کشور ایجاد کرده‌ایم؟ رییس جمهوری با اشاره به تمرکز مدیریت و منابع مالی در پایتخت گفت: بسیاری از بنگاه‌هایی که در کشور فعالیت می‌کنند، در اهواز، بندرعباس، خوزستان و تبریز مجموعه و کارخانه دارند، اما مدیران و مسوولان آنها در تهران مستقر هستند و پول نیز به تهران می‌آید و تخصیص منابع هم در همین شهر انجام می‌شود. نمی‌توان منابع را در یک نقطه متمرکز کرد و انتظار داشت سایر مناطق کشور که منابعی به آنها اختصاص داده نمی‌شود، توسعه پیدا کنند.

◄ ضرورت اصلاح نظام پرداخت برای ایجاد انگیزه در مناطق محروم

پزشکیان با اشاره به تأثیر نظام پرداخت بر رفتار نیروی انسانی و محل فعالیت افراد گفت: هر جا پول را تخصیص دهیم و هر طور که ساز و کار پرداخت را تنظیم کنیم، رفتار افراد نیز بر همان اساس شکل می‌گیرد. اگر من به عنوان مدیر در تهران حقوق بیشتری دریافت کنم تا زمانی که در تبریز مدیر باشم، طبیعی است که افراد از تبریز به تهران بیایند و اگر در تبریز حقوق بیشتری نسبت به مرند پرداخت شود، افراد از مرند به تبریز مهاجرت می‌کنند.

وی با بیان خاطره‌ای از دوران پیش از انقلاب و فعالیت خود در حوزه ترویج کشاورزی اظهار کرد: پیش از انقلاب در سپاه ترویج بودیم و ما را به مناطق محروم اعزام کردند. آن زمان پدر مرحوم من حدود ۴۰۰ تومان حقوق می‌گرفت، اما من با مدرک دیپلم به سیستان و بلوچستان رفتم و حقوقم هزار و ۸۰۰ تومان بود. دلیل این تفاوت آن بود که می‌گفتند شما به منطقه محروم رفته‌اید تا آنجا را آباد کنید و برای حضور در آن منطقه و خدمت به مردم، حقوق بیشتری دریافت می‌کنید. ما را از آذربایجان غربی به جنوب شرق کشور فرستاده بودند و با همان حقوق در آن مناطق ماندیم و کار کردیم. حتی برای رفتن به روستاها به ما موتورسیکلت می‌دادند. آن موقع موتور را هزار و ۲۰۰ تومان می‌دادند و حقوق من هزار و ۸۰۰ تومان بود؛ الان نمی‌گویم حقوق من که استاد تمام دانشگاه و رییس جمهور هستم چقدر است و این موتور چقدر قیمت دارد. رییس جمهوری با اشاره به تأثیر ساز و کار پرداخت بر انگیزه افراد تصریح کرد: مکانیسم تخصیص منابع و پرداخت‌ها، رفتار افراد را تعیین می‌کند و این ما هستیم که با سیاست‌گذاری خود این رفتار را شکل می‌دهیم. پزشکیان با تأکید بر اینکه عدالت در نظام پرداخت و تخصیص منابع توسعه‌ای مورد غفلت قرار گرفته است، گفت: آنچه امروز مغفول مانده، عدالت است؛ هم در مکانیسم پرداخت به نیروی انسانی بی‌عدالتی داریم و هم در تخصیص منابع برای توسعه مناطق. اینها مسائلی است که باید درباره آنها بنشینیم، فکر کنیم و برنامه‌ریزی داشته باشیم تا بتوانیم عدالت و توسعه را به‌درستی تعریف کنیم.

◄ حل مشکلات کشور با پذیرش واقعیت‌ها و میدان‌دادن به مدیران کارآمد امکان‌پذیر است

وی با تأکید بر ضرورت پذیرش مشکلات کشور و تلاش برای حل آنها گفت: اگر بپذیریم که مشکلاتی وجود دارد و با تکیه بر وحدت و انسجام ملی، اعتماد متقابل و استفاده از مدیران کارآمد و متخصص حرکت کنیم، می‌توانیم بر مشکلات کشور غلبه کنیم.

◄ چشم خود را بر چالش‌های زیست‌محیطی بسته‌ایم

رییس جمهوری با اشاره به چالش‌های زیست‌محیطی کشور، از جمله آلودگی هوا و فرونشست زمین در تهران و شهرهای بزرگ، اظهار کرد: مشکل فرونشست زمین در تهران و شهرهای بزرگ، مساله‌ای جدی است که نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن گذشت. فرونشست ۳۰ تا ۴۵ سانتی‌متری زمین، از نظر زیست‌محیطی پیامدها و مخاطرات خطرناکی دارد، اما متأسفانه چشم خود را بر این مسائل بسته‌ایم و باید برای آنها چاره‌اندیشی کنیم.

پزشکیان با تأکید بر ضرورت استفاده از ظرفیت افراد کارآفرین، متخصص و توانمند در مدیریت کشور گفت: ما با تمام وجود آماده‌ایم در کنار شما بایستیم و برای مقابله با تهاجمات و جنگ نابرابری که ایجاد کرده‌اند، دست به دست هم دهیم. معتقدم می‌توانیم بر همه مشکلات غلبه کنیم، به شرط آنکه بپذیریم افراد کارآفرین، کاردان، عالم و صادق باید در جایگاه‌های مدیریتی قرار بگیرند و افرادی که تجربه، علم یا مهارت کمتری دارند، در رده‌های پایین‌تری فعالیت کنند.

وی با اشاره به ضرورت شایسته‌سالاری در نظام مدیریتی کشور تصریح کرد: نباید صرفاً به دلیل ارتباط و رابطه، مسوولیت و پست مدیریتی به افراد واگذار شود. هر کسی که می‌تواند یک بنگاه را به‌درستی اداره کند، باید در جایگاه مدیریت قرار بگیرد و کسی که توان اداره آن را ندارد، باید جای خود را به فرد توانمندتر بدهد. اصل قضیه همین است. از سرمایه‌های اصلی برای رشد کشور، سرمایه‌گذاری است که باید درباره چگونگی تأمین و جذب سرمایه داخلی نیز برنامه‌ریزی کنیم؛ اما موضوع دوم و بسیار مهم، بهره‌وری است. ما هم در اداره دولت و هم در حوزه تولید و صنعت با مشکلات بهره‌وری مواجه هستیم و امیدواریم با همکاری یکدیگر بتوانیم این مشکلات را اصلاح کنیم.

◄ نباید مشکلات کشور را پنهان کنیم

رییس جمهوری در ادامه با اشاره به سخنان روز گذشته خود گفت: دیروز ما یک جایی بحث کردیم اما رسانه‌ها آن را تکه‌تکه و برخی از حرف‌هایم را قطع کرده‌اند و چیزهایی می‌گویند. نباید با ارایه تصویری غیرواقعی از شرایط کشور، مشکلات را نادیده گرفت. گاهی رسانه‌ها بخش‌هایی از صحبت‌های ما را اجدامی کنند و به شکل دیگری منتشر می‌کنند و عده‌ای نیز از این موضوع سوءاستفاده می‌کنند.

ادامه در صفحه ۳